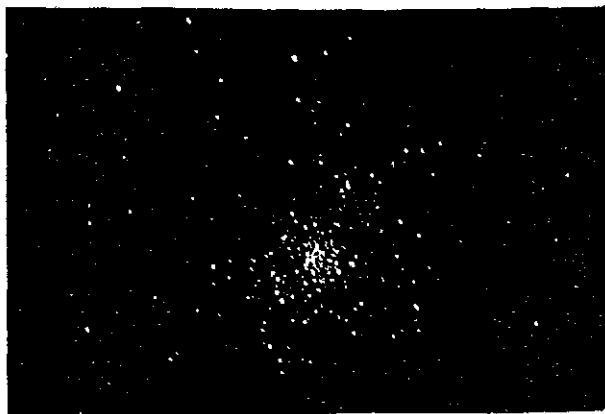

Obr. 4 - Světelná křivka proměnné hvězdy Var 42 v kulové hvězdokupě M 5. Použity jsou vizuální odhady autora článku. Křivka byla složena z několika pozorovacích řad pořízených během let 1993-94. Tvar křivky dokazuje příbuznost Var 42 s cefeidami typu W Virginis.

Myslím si, že pozorování těchto, ale i jiných proměnných hvězd v kulových hvězdokupách, by mělo pozorovatele zaujmout především proto, že se jedná o jedny z nejvzdálenějších hvězd, které můžeme našimi dalekohledy sledovat.

Závěrem bych vám chtěl popřát mnoho úspěchů a krásných zážitků při pozorování tohoto skvostu jarní oblohy, který v sobě skrývá tolik krás a překvapení.

Obr. 5 - Fotografie kulové hvězdokupy M 5 pořízená na Stehánkově hvězdárně v Praze 1.5.1994 v 0h 30m in dalekohledem meniskus Cassegrain 370 mm/3300 mm. Film: Ilfordpan 400, expozice 15 minut. Na fotografii je vidět jednak jasná středová část, tak i poměrně rozlehlé okrajové partie. Dobře viditelné jsou i obě proměnné hvězdy Var 42 a Var 14 (těsně na okraji hvězdokupy).

Jakub Haloda (Foto autor)

Clementine u Měsíce

Národní úřad pro letectví a vesmír (NASA) připravil ve spolupráci s americkým Ministerstvem obrany (Pentagon) meziplanetární výzkumnou sondu Clementine, která dostala za úkol fotografovat povrch Měsíce a posléze se setkat s planetkou.

Dne 19. února 1994, tedy necelý měsíc po startu byla sonda navedena na oběžnou dráhu kolem Měsíce. Již 2. března 1994 na tiskové konferenci v Pentagonu mohli vědci hrdě předvést první snímky Měsíce, pořízené touto sondou (dlužno dodat, že to byly první opravdu detailní snímky měsíčního povrchu za posledních 15 let).

Snímek, který vám níže předkládáme je jeden z prvních, které sonda na Zemi zaslala. Je na něm oblast 122 km kráteru Nansen, který je ze Země téměř neviditelný, protože leží přesně na měsíčním okraji. Polární dráha sondy Clementine je však pro fotografování takových oblastí ideální. Snímek byl pořízen ultrafialovou kamerou z výšky 1 572 km.

V květnu byla sonda navedena na novou dráhu, na které se v srpnu 1994 setká s planetkou (1620) Geographos.

Podle S&T May 1994 a Astronomy 1994 zpracoval - RAM -

